ŠTUDIJSKA BIBLIOTEKA

LJUBLJANA

Št. 305 V Trstu, v četrtek, 23. decembra 1926. Posamezna številka 30 stot. Letnik LI

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši ponedeljka. Naročnina: za 1 mesec L 8.—, za 3 mesece L 22.—, za pol leta L 43.—, za celo leto L 78.—, v inozemstvo mesečno L 6.50 več. — Posamezna številka 30 stot. — Oglasi in naročila: za 1 mm prostega v širokosti 1 stolpca 75 stot., za trgovske in obrtne oglase 75 stot., za finančne, sodne in upravne oglase L 1.50, oglasi denarnih zavodov L 2.— Male objave 25 stot. za besedo, najmanj L 5.

EDINOST

Uredništvo in upravništvo: Trst (3), ulica S. Francesco d'Assisi 20. Telefon 11-57. Dopisi naj se pošiljajo izključno uredništvu, oglasi, reklamacije in denar pa upravništvu. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Last, založba in tisk Tiskarne „Edinost". Poduredništvo v Gorici: ulica Giosuè Carducci št. 7, I. n. — Telef. št. 327. Glavni in odgovorni urednik: prof. Filip Peric.

Novi spomini na svetovno vojno

Cela vrsta evropskih državnikov je po svetovni vojni objavila v debelih knjigah svoje spomine izza časov, ko je v Evropi divjal krvavi metež. Tudi razni vojskovodje, zmagovalci in premaganci so odložili okrvavljene sablje, da sežejo po «uma svitlem meču». Grozovito klanje, ki mu v zgodovini ni para, je bilo pač velika nesreča za vse države Evrope; tudi za one, ki so na bojiščih izvojevale zmago. Za vsako nesrečo pa zahteva javno mnenje krivca, povzročitelja nesreče hoče izslediti. In tako se je po svetovni vojni pričela dolga pravda o krivdi in nekrivdi, pravda, ki ji še sedaj ni konca. S tem je v zvezi vsa obširna zbirka «spominov», ki so jih državniki in vojskovodje predložili javnemu mnenju.

Zgledu svojih evropskih tovarišev je sledil tudi Kemal-paša, reformator Turške in njen diktator, ki je že nekaj časa objavljal po raznih turških listih svoje spomine. Prvi del teh spominov je te dni izšel v Moskvi in v ruskem jeziku. Dejstvo, da je Kemal-paša hotel pokloniti zbirko svojih spominov najprej baš ruskemu narodu, je precej značilno in zgovorno obenem. Čičerinova zatrjevanja o rusko-turškem prijateljstvu in glasovi o snovanju zveze azijskih držav, v kateri bi baš Rusija in Turčija igrali najvažnejšo ulogo, najbrž niso prazne marnje. Naj bo temu kakorkoli — ni naš namen, da bi danes razpravljali o teh zadevah; ogledati pa smo si hoteli Kemalovo knjigo in seznaniti naše čitatelje z njeno vsebino, vsaj v glavnih in najbolj zanimivih točkah.

Kakor že rečeno, je Kemal objavil samo prvi del svojih spominov, ki se nanašajo na svetovno vojno; drugi del pa še piše in pripravlja. Človek, kakršen je Kemal, ve marsikaj povedati; bil je vrhovni poveljnik turške vojske v najbolj kritičnih trenutkih, po vojni pa je popolnoma prenovil in moderniziral staro sultanovo državo.

V poletju 1914. leta, v času torej, ko je izbruhnila svetovna vojna, je bil Kemal vojaški ataše v Sofiji. Kemal zatrjuje v svoji knjigi, da ni nikoli verjel v zmago nemške vojske, tudi tedaj ne, ko so nemške čete ogrožale Pariz. Ko pa se je Turčija priključila Nemčiji in Avstriji, je Kemal vso svojo energijo posvetil skupni stvari, čeprav je zmerom bolj jasno spoznaval, da se na obzorju kažejo grdi oblaki, ki niso nič dobrega obetali. Enver-paša, ki je postal vrhovni poveljnik turške armade, je — po Kemalovem mnenju — zagrešil usodno napako, ko je dovolil, da je v vseh stvareh odločala nemška vojaška komisija. Kemal pravi, da noče nikakor kritizirati delovanje te komisije; zatrjuje celo, da je generala Limana von Sanders zmerom občudoval. Kljub temu pa je iz Kemalovega spisa razvidno, da so se nemški vojaški izvedenci na Turškem prav oblastno ponašali, kakor so tudi glede avstrijsko-ogrske armade hoteli imeti prvo besedo. Turška vlada je prišla docela pod vpliv nemške vojaške komisije — znamenje, da tedanja vlada ni bila kos svoji nalogi; v lastno vojsko ni zaupala, nedostajalo ji je narodnega ponosa, nič se ni zmenila, če je prišla ob ves ugled v državi in v inozemstvu. Vdano in sramotno se je vdajala neizbežnemu kismetu — usodi. Kemal je takoj v začetku protestiral proti nemški vojaški komisiji, pa ga ni nihče poslušal.

Ko se je Kemal povrnil iz Sofije v Carigrad, ga je Enver-paša osebno imenoval za poveljnika 19. armadnega zbora. Kemal se je napotil, da bi prevzel novo mesto, pa je moral v svoje veliko začudenje ugotoviti, da 19. armadni zbor sploh ni več obstojal, razun na... papirju. Hm! Lepe razmere. Enver-paša, vrhovni poveljnik turške vojske, sploh ni vedel s kolikimi in s katerimi armadnimi zbori razpolaga... Nemci so pač delali kakor se jim je zdelo. Kemal je seveda tekel k Enverpaši, pa ga je ta poslal k nemškemu generalu Limanu, ki je vodil vojaško komisijo. Liman se je ironično smehljal, ko mu je Kemal pripovedoval neverjetno zgodbo o armadnem zboru, ki bi moral obstojati in ki ga nikjer ni bilo. Nasmehnil se je mogočni von Liman: je že vse prav in v redu; 19. armadni zbor se bo spet stvoril. In bodo že oni poskrbeli, Nemci, da bo vse v redu; in bodo dali potrebna navodila. — Ker je bil Kemal v Sofiji, je hotel Liman vedeti, kaj on misli o intervenciji Bolgarske na strani osrednjih vlasti. Kemal mu je odgovarjal po ovinkih: Bolgari bodo že dali roko Nemcem; če se jim bo le zdelo, da je zmaga nemške vojske že gotova stvar. Kemal je tekom razgovora namignil Limanu, da ima presneto malo vere v nemško zmago. General von Liman se je zgražal: kaj boš turški generalčič dvomil o zmagi nemškega orožja!

In tako je Kemal prišel pri Nemcih v hudo zamero. Ko pa se je mladi turški general izkazal v bojih proti Angležem, ki so se izkrcali ob Dardanelih, ko je z uspehom branil Ari Burnu in Anaforto, so ga Nemci začeli upoštevati. General von Falkenhayn ga je hotel osebno spoznati in ga je zato povabil v svoj glavni stan. Povabilo je Kemalu izročil mlad nemški oficir, ki je obenem s pismom predložil Kemalu, polno skrinjico zlatega denarja; bili so novi nemški novci po 20 mark. Branitelj Dardanelov je darilo odklonil in mu je moral nemški častnik pustiti tozadevno pismeno potrdilo. Ko je Falkenhayn sprejel Kemala, je o tem incidentu previdno molčal, gosta pa je sprejel z veliko prisrčnostjo. Kemal je baš v Falkenhaynovem glavnem stanu slučajno izvedel, da so Nemci poslali take zlate skrinjice mnogim turškim generalom; pa so jih ti generali radi sprejeli.

Pozneje je Kemal spremljal turškega prestolonaslednika Wahid Eddina na Nemško. Tako je prišel v neposredne stike z nemško vrhovno komando. 19. decembra 1917. leta je v velikem glavnem štabu srečal Vilhelma II., Hindenburga in Ludendorffa. Mogočni cesar je stisnil turškemu generalu roko in ga pozdravil z besedami: «junak iz Anaforte». Kemal priznava, da je bil takrat v veliki zadregi in da mu beseda kar ni hotela z jezika. Vilhelm je že dvomil, da ima pred sabo branitelja Dardanelov ter ga je zato vprašal: «Mar niste Vi Kemal-paša, poveljnik 19. zbora?» Kemal je zardel do ušes, korajža mu je bila kar odpovedala in v hudi zadregi je priznal:

«Certainement, Excellence!»

Ustrelil pa je na ta način dva kozla z enim samim stavkom, kajti usodni besedi je izrekel v francoskem jeziku in nemškega cesarja je nazval «ekscelenco», mesto da bi rabil besedo «veličanstvo». Vilhelm je z desno roko segel v brke in je turškemu generalu pokazal hrbet.

Kemal si je na vso moč prizadeval, da bi se s Hindenburgom in z Ludendorffom podrobno domenil, kakšne načrte da imajo, kaj sploh nameravajo in kakšen je resnični položaj. Nemška vojaška poglavarja sta ga poslušala brez zanimanja in nista se hotela jasno izraziti, kakor bi Kemalu ne zaupala preveč.

Kemal se je radi tega pritožil turškemu princu, pa je Eddin stisnil glavo med ramena: «Bodo že oni napravili; pustimo jim». Kemal je ugovarjal, češ: ni prav, da bi prepuščali usodo turškega naroda nemškim generalom. Šel je spet k Hindenburgu in mu povedal, da položaj v Siriji ni tako rožnat kakor izgleda. Maršal se je previdno izogibal vsakršne izjave o vojaških zadevah; ponudil je Kemalu cigarete in govoril o megli, o dežju in o lepem vremenu. Kemal je pihal od jeze. Podal se je spet k Eddinu in ga dolgo obdelaval, dokler ga ni pripravil do tega, da se je turški prestolonaslednik podal k samemu nemškemu cesarju, da bo zahteval od njega izdatnih pojasnil. Wahid Eddin je stopil k Vilhelmu in govoril pol ure; povedal je vse, kakor ga je bil naučil Kemal. Dobil pa je ta-le odgovor: «Če jaz, nemški cesar, govorim o skorajšnjih naših zmagah, kako zamorejo o tem še dvomiti ljudje mojega spremstva?» Princ je molčal; rovež si ni upal ugovarjati tako prepričevalnim besedam.

Kemal je nagovarjal princa, naj zahteva, da se nemška vojaška komisija odpokliče iz Turčije, pa ni nič opravil. Hotel je, naj bi prestolonaslednik sam prevzel vrhovno poveljstvo nad turško armado, pa se je pozneje prepričal, da bi to nič ne pomagalo, kajti Eddin je bil navadna igrača v rokah Enver in Talaat-paše. Poleg tega pa Nemčija ni hotela odpoklicati svoje vojaške komisije.

Kemal se je spet povrnil v Sirijo. In napočila je doba poloma turške vojske. Od nekega angleškega ujetnika je Kemal izvedel, da bodo sovražniki začeli veliko ofenzivo že naslednji dan, 19. oktobra 1918. Kemal se je takoj podal k Limanu in po kratki razpravi je nemški general odobril vse njegove odredbe: umik na vsej črti in sicer takoj. Kemal je bil bolan in je s postelje vodil vojaške operacije. Angleži so pričeli obstreljevati turške postojanke šele tedaj, ko se je bila turška vojska že umaknila. Ko so pa spoznali, da se je sovražnik umaknil in da beži, so ga začeli zasledovati. V Rajaku se je Kemal prepričal, da se mora turška vojska umakniti v notranjost dežele, proti severu, če naj ubeži poginu. Von Liman se ni mogel odločiti; končno pa je priznal, da drugega res ni mogoče napraviti. On, ki je bil tujec, pa ni hotel prevzeti odgovornosti za tako usodno odločitev: vrhovno poveljstvo je izročil Kemalu.

Nemčiji in njenim zaveznicam je že bila zadnja ura; katastrofa je bila neizbežna. Kemal se je odločil, da v čim krajšem času udejstvi idejo, ki jo je že dolgo gojil: sklenitev separatnega miru z zavezniškimi vlastmi. Glavna ovira, nemška vojaška komisija, je bila že odstranjena. Treba je bilo sedaj odstraniti še druge ovire: sultana in turško vlado.

Proti koncu pripoveduje Kemal v svoji knjigi na dolgo in široko o pogajanjih s poveljnikom angleškega vojnega brodovja v Mudrosu. Kemal govori tudi o neodločnosti ministrov in o večnem cincanju sultana. Stara Turčija ni hotela nič slišati o svoji bližnji smrti. «Ni čudno, zaključuje Kemal, če, spričo tolikih zmot in takega mravljišča slabih mož, ni bilo enega samega Turka, ki bi bil verjel, da ni več daleč narodna in neodvisna turška država».

Procesj radi atentatov na Mussolinija

FIRENZE, 22. (Izv.) Generalno državno pravdništvo tukajšnjega prizivnega sodišča je odposlalo, kakor to predpisuje zakon o zaščiti države, generalnemu vojaškemu državnemu pravdniku sodne spise šestih procesov. Od teh se dva procesa nanašata na prevratne elemente, ki so obtoženi zarote, ostali štirje pa se nanašajo na take, ki so obdolženi odobravanja atentatov na vladnega načelnika on. Mussolinija.

Sodni spisi procesa proti Zaniboniju, Capellu in tovarišem se nahajajo na tukajšnjem državnem pravdništvu in bodo takoj odposlani, čim bo to zahteval izredni triumvirat v Rimu.

Minister Federzoni je spet zdrav

RIM, 22. (Izv.) Minister za kolonije on. Federzoni, ki je več dni bolehal na influenci, je včeraj nastopil zopet svojo službo. Včeraj zvečer se je podal on. Federzoni v palačo Chigi, kjer je imel s predsednikom vlade on. Mussolinijem prisrčen razgovor.

Izpremenitev denarnih glob v zapor

RIM, 22. (Izv.) Finančni minister Volpi je predložil predsedniku poslanske zbornice zakonski načrt, s katerim bo onim osebam, ki so bile na podlagi kr. dekreta z dne 25. marca 1923. leta št. 796 kaznovane s strani finančnih uradov z denarnimi globami, v slučaju njih insolventnost, kazen izpremenjena v zapor.

Afera kapetana Giulettija

GENOVA, 22. (Izv.) S sklepom državnega pravdništva sta bila včeraj izpuščena začasno na svobodo odvetnik Riccardo Raimondo in rag. Francesco Ameglio, ki sta zapletena v kazensko zadevo kapetana Giuliettija.

1028 žensk na 1000 moških

RIM, 22. (Izv.) Zanimiv pojav poslednjega ljudskega štetja, s čigar zaključki se ukvarja osrednji statistični zavod, je okolnost, da je moško prebivalstvo Italije, navzlic velikim izgubam v svetovni vojni, vseeno znatno naraslo. Dočim je prišlo leta 1911. v Italiji na tisoč moških 1037 žensk, se je l. 1921. poslednje število znižalo na 1028. Docela drugačno je to razmerje v drugih državah, kjer je po svetovni vojni opaziti znatno znižanje moških napram številu ženskih prebivalcev.

Vojna eskadra na Severnem Jadranu

RIM, 22. (Izv.) Od 15. januarja dalje se bo sedanja eskadra rušilcev torpedovk na gornjem Jadranu imenovala «Mešana eskadra v gornjem Jadranu» in bo sestavljena iz sledečih edinic: I. oddelek (Pula) — «Ardito», «Milazzo» in «Ardente»; II. oddelek (Benetke) — «Monfalcone», «Dardanelli», «Corbetazzo» in «Ostia».

Uzunović spet dobil mandat

za sestavo nove jugoslovenske vlade

BEOGRAD, 22. (Izv.) Ljuba Davidović je prispel danes na vse zgodaj v narodno skupščino. Po kratki konferenci s šefi ožje opozicije, ki so ji prisostvovali dr. Spaho, Joca Jovanović in dr. Korošec, je Davidović sprejel zastopnika Jovanovićevega kabineta in ga nagovarjal k sodelovanju v vladi. Pravo senzacijo je nato vzbudil sestanek med Ljubo Davidovićem in Svetozarjem Pribićevićem. Oba voditelja sta se po razkroju nekdanje demokratske stranke danes prvič sestala pri važnem političnem razgovoru, ki je trajal skoro celo uro. Pribićević je nato izjavil novinarjem, da prav nič ne nasprotuje Davidoviću, da pa samostojni demokrati odklanjajo vstop v vlado, ker ne vidijo možnosti lojalnega in solidarnega dela v tako heterogeni vladi, kakršno bi mogel sestaviti Davidović. Novinarji so ga vprašali ali se nista razgovarjala morda tudi o drugih važnih stvareh, to se pravi o zbližanju obeh frakcij nekdanje demokratske stranke, nakar je Pribićević odvrnil, da sta govorila seveda tudi o drugih stvareh, toda te niso za javnost. Tekom dopoldneva se je z zanimanjem pričakovalo rezultat seje radikalskega kluba, kateremu je Davidović istotako ponudil sodelovanje v vladi. Po kratki seji je predsedstvo radikalskega kluba izdalo komuniké, v katerem izjavlja, da je radikalski klub soglasno sklenil, da z ozirom na svojo številčno večino ne more sodelovati v koncentracijski vladi, ki bi jo sestavil Ljuba Davidović.

Popoldne je imel Davidović daljši sestanek s Stjepanom Radićem, ki je danes zarana dospel iz Zagreba. Zanimanje je vzbudila njegova izjava, ki jo je dal novinarjem in ki se glasi: «Rekel sem, da Davidović lahko računa na naše sodelovanje in da je najbolje, da vstopi v naš blok tudi Svetozar Pribičević. Treba je reševati državo. Naj Davidović govori s Pribićevićem in naj Pribićević vstopi v vlado. Jaz ne morem vstopiti. Tako se bomo enkrat našli skupaj, da napravimo pravo vlado.

V krogih Davidovićeve okolice se je ta Radićeva izjava tolmačila s predlogom, ki ga je Radić stavil Davidoviću, da naj se namreč sestavi parlamentarni blok vseh strank razen radikalov. Ta blok naj bi nastopil proti radikalom ter bi imel najmanj 142 poslancev, s samostojnimi demokrati pa še mnogo več. Zdi se pa, da je Radićeva ideja takoj propadla.

Popoldne je bil Marko Trifković na dvoru, nato pa mu je sledil v avdijenci Davidović. Ljuba Davidović je vrnil mandat in predsedstvo ministrskega sveta je izdalo o tem naslednji komuniké: «Ljuba Davidović je obrazložil kralju potek pogajanj z vsemi zastopniki parlamentarnih skupin. Sporočil je kralju, da je radikalski klub odklonil sodelovanje v vladi, ki jo bi on sestavil, ter je kralju vrnil mandat».

Po vsem tem se je pričakovalo, da bo kralj poveril mandat Trifkoviću, ki je bil nato na dvoru. Sledila je zatem še avdijenca podpredsednika radikalskega kluba Ilija Mihajlović. Zvečer pa se je razširila največja senzacija dneva, da je bil v avdijenco pozvan Nikola Uzunović, kateremu je kralj ponovno poveril mandat za sestavo delovne vlade. Novinarjem je Uzunović izjavil: «Moj mandat ni vezan, temveč neomejen, da poskusim sestaviti vlado z vsemi onimi, ki bi to hoteli sodelovati na podlagi znanega programa». Nadalje je Uzunović izjavil, da nocoj ne mara nikakih razgovorov, ker je utrujen in nekoliko bolan. Razgovori se bodo torej začeli razvijati jutri.

Rimska „Tribuna"

o jugoslovenski vladni krizi

RIM, 22. (Izv.) Današnji rimski listi prinašajo iz Beograda vest, da je Nikola Uzunović vrnil kralju mandat za sestavo nove vlade; mandat je bil nato poverjen Davidoviću. K tej vesti dodaja rimska «Tribuna» sledeči komentar:

«Razvoj jugoslovenske krize, ki je v tesni zvezi z zamotanim položajem jugoslovenskih strank, dokazuje, kako absurdna je bila pretveza onih, ki so hoteli pripisovati padec Uzunovićevega kabineta sklenitvi italijansko-albanske prijateljske in arbitražne pogodbe. Ako bi to odgovarjalo resnici, potem bi ne smele biti prav nikakršne težkoče pri sestavi ministrstva, ki bi vodilo drugačno zunanjo politiko, manj naklonjeno takozvani Ninčićevi italofilski politiki. Razdor je pač mnogo globlji. Voditelj hrvatskih seljakov Štefan Radić in radikalec (v resnici samostojni demokrat. Op. ur.) Pribićević, sta jako nazorno pričala o političnih nasprotstvih, ki vladajo v mladi državi».

V ostalem delu komentarja razpravlja list o težavah, s katerimi se bo moral boriti L. Davidović pri sestavi nove vlade in izraža svoje dvome, da bi se mu to posrečilo.

Smrt jugoslovenskega diplomata

Poslanik Panta Gavrilović umrl

BEOGRAD, 22. (Izv.) Iz Aten je prispelo poročilo, da je danes dopoldne umrl jugoslovenski atenski poslanik Panta Gavrilović. Pokojnik je bil rodom iz Ohrida ter eden izmed najboljših jugoslovenskih političnih predstavnikov. Pred svojim odhodom v Atene je bil poslanik v Rimu, še prej pa v Haagu. Dalj časa je bil tudi član reparacijske komisije v Wiesbadenu.

Razpust trgovinske zbornice v Ljubljani

BEOGRAD, 22. (Izv.) Na pritisk svojih pristašev iz Slovenije je radićevski minister za trgovino dr. Krajač razpustil novo izvoljeno zbornico za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. Za komisarja je imenoval Ivana Jelačina mlajšega.

LJUBLJANA, 22. (Izv.) Dr. Gregor Žerjav je danes poslal protestno brzojavko predsedniku vlade, v kateri protestira proti temu, da je minister za trgovino izrabil svoj položaj ter protizakonito razpustil novo izvoljeno zbornico. Dr. Žerjav zahteva, da predsednik vlade poveri vodstvo trgovinskega ministrstva kakemu drugemu ministru, ki bo ukrenil vse potrebne korake, da se prekliče razpust zbornice.

PARIZ, 22. Na svoji včerajšnji seji je ministrski svet sklenil med drugim, da bo francosko vlado zastopal v Beogradu Henry Cambon, ki bo prevzel mesto sedanjega poslanika.

OBLEKA
iz pristne svile na izbero
se bo darovala
vsakemu odjemalcu, ki bo nakupil za
L 150·—
pri tvrdki
Romeo Cipriani
Manufakture po nizkih cenah
Trst, Piazza Goldoni štev. 12
Govori se slovensko.
1300

Kako je Turati pobegnil na Francosko

GENOVA, 22. Znano je, da je on. Filip Turati ubežal na Korsiko; znano je tudi, da je bivši aventinski poslanec zapustil Italijo na velikem motornem čolnu in da ga je spremljalo osem oseb. Policija je poizvedovala in še poizveduje, da bi izsledila krivce, ki so Turatiju pomagali, da je skrivaj pobegnil iz Italije.

Poizvedovanj se je udeležila tudi milica, kateri se je posrečilo izvedeti razne podrobnosti o pripravah za Turatijev beg. Predpreteklo nedeljo je nekdo v Savoni naročil 15 vrčev bencina za velik motorni čoln. Nekaterim se je zdelo sumljivo, da se čoln preskrbuje s tako izdatno zalogo bencina, pa so radi tega vprašali za pojasnila. Osebe, ki so pripravljale čoln, pa so izjavile, da se hočejo podati v Sestri Ponente, kjer se je imela izvršiti splovitev velikega motornika «Avgustus». Izgovor se je zdel verjeten in motorni čoln je odplul.

Po ugotovitvi teh okolnosti je bilo v Savoni aretiranih šest oseb, ki so osumljene, da so pomagale on. Turatiju pri begu.

Francija in Italijansko-nemška pogodba

Von Hoesch obvestil Brianda o pogajanjih med Berlinom in Rimom - Baron Avezzana pri Briandu

PARIZ, 22. Zunanji minister Briand je sinoči sprejel najprej italijanskega poslanika barona Avezzano, pozneje pa nemškega poslanika v Parizu von Hoescha.

Baron Romano Avezzana, ki se je šele pred par dnevi povrnil iz Italije in je Briandu obširno pojasnjeval razne točke italijanske politike. Von Hoesch pa je francoskemu zunanjemu ministru poročal o nemški vladni krizi v zvezi z nemško zunanjo politiko, informiral pa je tudi Brianda o pogajanjih, ki se vršijo med Berlinom in Rimom za sklenitev arbitražne pogodbe med Italijo in Nemčijo.

Odmevi krvavega incidenta v Germersheimu

BERLIN, 22. Vojaško sodišče v Landau je sinoči oprostilo francoskega nadporočnika Rouziera, ki je bil obdolžen, da je 26. septembra t. l. umoril v Germersheimu Nemca Müllerja in težko ranih nekega Matthesa, s katerim se je sporekel na ulici.

Radi razsodbe vojaškega sodišča, ki ni samo oprostilo francoskega nadporočnika, marveč tudi obsodilo na več mesecev ječe nekatere Nemce, ki so se udeležili oziroma so prisostvovali prepiru, so nemški žurnalisti, ki so prisostvovali procesu, odposlali Briandu brzojavko, v kateri protestirajo proti razsodbi vojaškega sodišča.

BERLIN, 22. (Izv.) Ves nemški tisk protestira proti razsodbi v procesu Rouzier ter trdi, da je bila obsodba škandalozna provokacija francoskega pravosodja.

Kabinet se bo sestal najbrž še tekom popoldneva, da bo razpravljal o položaju, ki je nastal radi razsodbe in bo sklepal o diplomatičnih korakih, ki naj bi se podvzeli v Parizu, da se predoči ogorčenje nemškega ljudstva radi krivične obsodbe.

Nemški zagovorniki so zahtevali revizijo procesa. V političnih krogih se zgražajo nad obsodbo, češ da hoče Francija oplašiti Nemčijo. Razsodbo smatrajo za ponižanje vlade, ki se je pokazala v zadnjih časih napram francoskemu zunanjemu ministru prijazno.

«Berliner Zeitung» prinaša vest, da se dr. Stresemann ne bo podal v Egipt, temveč na otok Teneriffo in se baje na bo sestal z on. Mussolinijem, samo da s tem izkaže Briandu uslugo.

General Feng zmaguje

PEKING, 22. (Izv.) Po semkaj iz pokrajine Ho-Nang došlih vesteh so bile čete generala Vu-Pej-Fuja poražene od krščanskega generala Feng-Ju-Sianga.

Nameravan atentat proti predsedniku republike Perù

LIMA, 22. Na vojaškem vežbališču glavnega mesta republike so včeraj začuli močno eksplozijo. Našli so tam razmesarjenega človeka, ki so ga pozneje spoznali za nekega Narcisa Huanca. Domnevajo, da je Huanca hotel izvršiti atentat proti predsedniku republike dr. Leguia, ki gre vsaki dan tam mimo; bomba pa je radi neprevidnosti eksplodirala možu v rokah. Huanca je imel na sebi dve obleki različne barve, oblečeni eno vrh druge. Pripravil se je najbrž za slučaj, da bi ga policija zasledovala.

Litovski komunisti pripravljajo protirevolucijo?

LONDON, 22. Reuterjev urad javlja, da je položaj v Kovnu postal zelo kočljiv in da je novi vojaški poveljnik v Kovnu ukrenil vse potrebno, da prepreči izbruh vstaje, ki jo napovedujejo komunisti.

Veliko senzacijo je povzročila vest, da je bil aretiran bivši poveljnik garnizije v Kovnu, ker je bil baje v stikih s komunisti.

Dva polka proti novi litovski vladi

VARŠAVA, 22. (Izv.) Po vesteh iz Kovna se prvi poljski artiljerijski polk in še en pehotni polk branita priznati novo litvansko vlado in sta se utrdila v takozvani «Pruski trdnjavi» v bližini prestolice, kjer pričakujeta napad rednih vladnih čet.

Protiitalijanske demonstracije v dunajskem parlamentu

DUNAJ, 22. (Izv.) Na včerajšnji seji državnega zbora je socijalistični poslanec Fall med razpravo o proračunu grajal postopanje nekaterih uradnikov italijanskih konzulatov v Beljaku in Celovcu, češ da se vmešavajo v notranje zadeve republike. Socijalisti so vprizorili burne demonstracije proti Italiji, ki jih je pa pozneje predsednik parlamenta obžaloval. Nekateri poslanci so bili pozvani k redu.

Mikado v agoniji

TOKIJO, 22. (Izv.) Zdravniški buletin, ki je bil izdan danes zjutraj, ugotavlja: Zdravstveno stanje mikada je še vedno obupno. Puls znaša 138, dihanje 33; bolnik pada večkrat v nezavest.

Načri za združitev ameriških paroplovnih družb

WASHINGTON, 22. (Izv.) Beniamin Grosscup je stavil predlog, naj bi se vsa trgovinska mornarica Združenih držav strnila v newyorško družbo «William Kenney». V nekem razgovoru se je Grosscup izjavil, da je 19 ameriških industrijcev pripravljenih tvegati 200 milijonov dolarjev za to operacijo, ker so prepričani, da bi se mogla ameriška trgovinska mornarica izrabljati z večjim dobičkom. Dotična družba naj bi ustvarila velik organizem, ki bi se ukvarjal s proučavanjem in organiziranjem paroplovnih pomorskih zvez po vsem svetu. Grosscup je mnenja, da bo dotična pomorska zveza v dobi treh let postala aktivna neglede na dohodke, ki bi jih dobivala radi oskrbovanja poštne službe.

Hud potres v Ameriki

BOGOTA (Kolumbija), 22. Vesti iz Pasta, mesta, ki leži v južni Kolumbiji v bližini meje z republiko Ekvador, pravijo, da je v tistih krajih silovit potres povzročil ogromno škodo in mnogo človeških žrtev.

Ljudstvo prestrašeno beži proti planjavi, ki se razprostira ob obali Tihega oceana. V Combalu se je podrla cerkev; več oseb je pri tem izgubilo življenje, nekaj pa jih je bilo težko ranjenih. Tudi v Carlos Sama je potres podrl nekaj poslopij in je bilo več človeških žrtev.

V glavnem mestu organizirajo pomožne akcije. Nekaj letal je poletelo v prizadete kraje in prineslo prvo pomoč: zdravnike in zdravila.

Drobne vesti

— **Novo električno svetilko** je izumil ruski uradnik samarskega statističnega urada Dueringer. Pri novi svetilki je mogoče regulirati svetlobno moč.

— **Velika nesreča** se je dogodila te dni v Aleksandriji v južni Rusiji. V nekem kinematografu se je tekom predstave udrl strop. Deset oseb je pri tem izgubilo življenje, kakih trideset pa jih je bilo ranjenih.

— **Novo pristanišče** bodo pričeli graditi na Kamčatki. Pristanišče bo imelo tako lego, da morje tekom zime ne zamrzne.

— **Radio na Ruskem** se zadnje čase lepo razvija. V Leningradu izdelujejo načrt, po katerem bo mogoče poslušati radioprodukcije tudi potom navadnega telefona. Radio bo zvezan s telefonskimi aparati in telefonski abonenti bodo lahko poslušali razne koncerte in predavanja brez lastne radioprejemne postaje.

— **3 milijoni Židov** živi sedaj na Ruskem. Tako so dognali te dni. Vseh prebivalcev pa ima Rusija 145 miljonov.

PODPISUJTE za liktorsko posojilo!

Po volitvah na Ogrskem

Budimpešta, 20. decembra.

Vsa ogrska javnost stoji več ali manj pod vtisom izida nedavnih volitev v ogrski državni zbor. Številčni izid volitev pomeni popolno zmago vladnega bloka in nepričakovan poraz opozicije. V primeri s prejšnjo zbornico bo nudila nova sledečo sliko:

I. Vladna stranka in vladi prijazne stranke:

	1926	1925
Bethlenova stranka	171	145
Kršč.-gospodarska stranka	34	25
Nestrankarski prijatelji vlade	4	4
Agrarci	3	4
Malomeščani	1	1
	213	179

II. Opozicija.

	1926	1925
Opozicionalne stranke	14	24
Soc. demokrati	9	13
Združena levica	3	7
Plemenovci	3	9
Nestrankarska opozicija	2	9
Nestr. legitimisti	1	4
Košutova stranka	32	66

Številčno je torej opozicija naravnost katastrofalno nazadovala in grof Bethlen je s tega stališča upravičeno vzkliknil pri uradnem prevzemu mandata v svojem volilnem okraju, da pomeni izid letošnjih volitev ljudsko sodbo, ki je največje zadoščenje za vlado in zgovorna obsodba postopanja opozicije.

Popolnoma utemeljena je ta izjava s čisto številčnega vidika, kakor rečeno. Ali pa se lahko trdi, da pomeni številčna zmaga za Bethlena tudi enakomoralno zmago, tako da bi se moglo reči brez vsakega pridržka, da je prišla pri teh volitvah ljudska volja na Ogrskem res do svojega pravega pristnega izraza? Ako se hoče odgovoriti na to vprašanje, ne zadostujejo več zgolj številčni elementi, temveč prihajajo v poštev predvsem razne okoliščine, ki nimajo s številkami nobenega opravka.

Predvsem je tu vprašanje, ali so bile letošnje volitve na Ogrskem svobodne. Le pod pogojem popolne volilne svobode pride lahko do izraza prava pristna ljudska volja in le če je izpolnjen tudi ta predpogoj, se lahko naslanja na številčne rezultate tudi sodba o moralni vrednosti volitev. Sedanji ogrski volilni red pa je daleč od tega, da bi jamčil volilcu tako svobodo in tudi varnost. V prvi vrsti manjka najosnovnejše jamstvo volilne svobode, ki je tajnost glasovanja. Ogrski volilni red je prikrojen tako, da je glasovanje v 203 volilnih okrožjih, t. j. v več nego dveh tretjinah, javno. To so vsi volilni okraji na deželi in le v Budimpešti in še nekaterih drugih mestnih občinah je glasovanje tajno, tako da so podani vsaj najelementarnejši predpogoji za svobodno izvrševanje volilne pravice.

In ta dvojni ustroj ogrskega volilnega reda ni ostal brez vpliva na izide glasovanja v tajnih in javnih volilnih okrožjih. Vlada je zmagala le tam, kjer je bilo glasovanje javno in kjer je glasoval volilec pod kontrolo, medtem ko je v tajnih volilnih okrožjih povsod propadla, oziroma je opozicija izvojevala večino poslanskih mandatov. Včeraj je bilo dokončano štetje glasov v severnem volilnem okrožju Budimpešte in izid je naravnost porazen za vlado. Vse vladne stranke so dobile v tem tajnem okrožju 22.811 glasov, medtem ko so zbrali kandidati opozicionalnih strank impozantno število 52.637 glasov. Podobno razmerje je bilo tudi po vseh drugih tajnih okrožjih.

Izidi ogrskih volitev v tajnih okrožjih nam torej kažejo ogromno razliko v primeri z izidi v javnih volilnih okrožjih. Iz tega sledi pač, da se na podlagi številčnih rezultatov zadnjih ogrskih volitev ne da nikakor sklepati, da pomenijo ti rezultati porazno obsodbo politike opozicionalnih strank. Če se hoče kaj sklepati glede moralne vrednosti teh volitev, potem je edini možni logični zaključek ta, da se ima grof Bethlen zahvaliti za svojo veliko številčno zmago le okoliščini, da so morali glasovati volilci v nad dveh tretjinah volilnih okrožij javno. Tam je njegova zmaga popolna, medtem ko kažejo izidi glasovanja v tajnih volilnih okrožjih, da je javno mnenje v svoji ogromni večini proti njegovi politiki.

Toda ti pomisleki ne igrajo v praksi seveda nikake odločilne vloge in grof Bethlen je izšel iz sedanje volilne borbe zelo ojačan. Opozicija je številčno zdrobljena, tako da je izgubila vsako politično pomembnost. Grof Bethlen bo torej mogel neovirano izvajati svoj politični program.

Kakšen je njegov program? Evo vprašanje, ki ne zanima samo ogrsko javnost, temveč tudi javnost vseh srednjeevropskih držav sosed Ogrske. In srednjeevropsko javnost zanima v prvi vrsti oni del Bethlenovega programa, ki se nanaša na vprašanje vladne oblike na Ogrskem. Njegova zmaga je obenem tudi zmaga monarhistične ideje v tej deželi. Šepeta se, da namerava grof Bethlen, ojunačen po svoji volilni zmagi, to vprašanje definitivno likvidirati. Koliko je na tem resnice, ni mogoče ugotoviti, ker niso še znani niti glavni obrisi političnega programa, s katerim se predstavi novi zbornici. Na vsak način je to vprašanje eno izmed nakočljivejših toliko s stališča notranje kolikor zunanje politike in ob njem se bo še le preizkušala prava državniška modrost grofa Bethlena. Z notranjepolitičnega vidika je treba imeti pred očmi dejstvo, da imajo stranke, ki sestavljajo vladno večino, glede tega vprašanja različne nazore, tako da pride lahko do razdora in razpada koalicije. Dejstvo, da je bila v teh volitvah skrajna desnica oslabljena, je ojačalo Bethlenov položaj tudi v tem pogledu.

Nič manj kočljivo pa ni to vprašanje z vidika mednarodnega položaja Ogrske. L. 1921. — po puču Karla Habsburškega — je sprejela Ogrska nekatere obveze mednarodnega značaja napram svojim sosedom, t. j. državam Malega sporazuma. Če bo torej hotel grof Bethlen definitivno rešiti vprašanje zasedbe ogrskega prestola, ne bo mogel iti preko teh držav.

DNEVNE VESTI

Od naših izseljencev v Argentiniji

Iz daljne Argentinije smo prejeli od nekega našega tamkajšnjega čitatelja-delavca sledeče vrstice, katere bodo zanimale vse, ki jim je pri srcu usoda naših izseljencev v daljnih prekomorskih krajih:

«Čas je, da se kdo oglasi izmed tukajšnjih Slovencev ter pove nekaj o našem življenju v Argentiniji. Dasi so med našim tukajšnjim življem tudi osebe, ki se štejejo med izobražence, kljub temu žal le redkokdaj izpregovori v naših časopisih s kakim dopisom.

Mi, ki Vam pišemo, gospod urednik, smo zaposleni pri državnih petrolejskih vrelcih ter nas je kakih petnajst Slovencev. Delo je vsakovrstno in plače so še precej dobre. Hočemo reči s tem, da so tukaj, kjer smo mi, življenjske prilike take, da si delavec lahko tudi kaj malega prihrani.

Naše petrolejske vrelce so odkrili že l. 1906. Do l. 1919. pa je izkoriščanje le slabo napredovalo, toda v zadnjih šestih letih se je tako razvilo, da že ne vedo več kam s petrolejem. Pri našem podjetju je zaposlenih nad 3000 delavcev skoro vseh obrti. Večina pa je težakov in rokodelcev, ki imajo lep zaslužek. Skoro vsi so Evropejci, le neznatno število je domačinov iz Južne Amerike.

Podnebje nam še precej prija, le tukajšnja burja je strašno neprijetna. Piha neprenehoma in kakšenkrat se spremeni v orkan, tako da nam nanese pesek in grušč v sobe, kjer stanujemo po dva in dva.

Površje okraja, kjer delamo, je skoro popolnoma golo, le tupatam kakšen grm trnja.

Upajmo, da bomo vse prenesli in srečno prestali, dokler ne pride tisti srečni hip, da zapustimo te goljavi ter se povrnemo v našo zeleno-cvetočo domovino, kjer se zopet snidemo s sorodniki in znanci prvaškega okraja k skupnemu delu za kulturni in gospodarski obstoj našega naroda.

Vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, še posebno pa uredništvu «Edinosti» voščimo vesele božične praznike in srečno novo leto. I. S.»

Pozor!

25-lirski bankovci veljajo samo do konca tega leta.

S prvim dnem januarja meseca 1927 izgube 25-lirski bankovci svojo zakonito veljavo. Samo še tekoči mesec december se bodo še sprejemali in oddajali. Naši ljudje se opozarjajo na to, da se ne bodo kesali, ko bo prepozno. Spominjamo se dobe, ko so se bili odtegnili prometu papirji za dve liri in za eno liro. Kljub temu, da so časopisi pisali, opominjali in svarili, je ostalo še vse polno papirnatih lir med našim ljudstvom, ki jih še dandanes hrani kot spomin na svojo malomarnost in lahkomiselnost. Zo občinah naj se to opozorilo ponovi na krajevno običajen način. Škoda je za vsako liro, ki se na ta način spravi ob veljavo. Čuli smo, da je v naši deželi še vse polno bankovcev po petindvajset lir, zato pozor!

Naslovi na pismih

Prometno ministrstvo je ugotovilo, da vse odredbe izdane zato, da se označi naslov na poštnih pošiljatvah samo v italijanskem jeziku niso nič izdale.

Zato je ministrstvo določilo, da se one pošiljatve, ki nimajo naslova kraja napisanega samo v italijanščini, vrnejo odpošiljateljem, ako bo mogoče ugotoviti, kdo da so. Ako se pa odpošiljatelji ne bodo mogli ugotoviti, se bodo take pošiljatve, brez italijanskega naslova vrgle kratkomalo v smeti.

Radi tega opozarjamo vse naše čitatelje, da pišejo naslove krajev pošte na poštnih pošiljatvah samo v italijanščini. V lanskem koledarju Goriške Matice za leto 1926. so prav skrbno navedeni vsi naši poštni kraji v italijanskem imenovanju. Vsak naj pogleda torej v ta koledar, ako ne ve italijanskega imenovanja za kak kraj!

Okostnjaki po 10. letih

Tako smo že daleč od vojne, da se le redkokdaj spominjamo na vse one grozote, ki smo jih tedaj doživljali. Težki sledovi jarkov, granat itd. so bili počasi odstranjeni in niti ti nas torej pri dnevnem poslu ne motijo več. Tako po naših vaseh.

Drugače pa je v visokih hribih, kjer pridna človekova roka nima nujnega opravka. Tam gori so v mnogih krajih sledovi svetovne tragedije še zelo jasni in naravnost žalostni. Tako poroča neka skupina turistov, ki se je napotila na Rdeči rob, da je tam našla še danes, torej po desetih letih, odkar so se tam vršili boji, več okostnjakov, ki so ležali kar prosto v neki s kamenjem obloženi globeli. Razume se, da je ta žalostna najdba na vse prisotne zelo vplivala. Na početku niti niso verjeli, da je to res. Eni izmed turistk je postalo slabo, ko se je spomnila na svojega brata, ki je padel kot vojak v onih krajih.

Zaznamovali so prostor z znamenjem križa in omenjena ženska je napisala na neki list precej oster članek na naslov onih, ki bi bili morali na časten pogreb mrtvih in nepoznanih junakov poskrbeti. Članek je imel povoljen uspeh in se je takoj započelo s potrebnim delom.

DRUŠTVO PROTI SAMOMORILCEM.

V Curichu v Švici so ustanovili društvo za pobijanje samomorov. Da število teh res raste iz leta v leto in je zlasti na jesen zelo obilno, je žalostna resnica.. Z vprašanjem se bavijo vlade po svetu in posamezniki. Vsem gre za to, da bi to pošastno naraščanje kandidatov smrti čimprej in kar najbolj omejili. Zbirajo v ta namen najrazličnejša sredstva in tudi društva ustanavljajo. Ta skrb za obupance je čisto na mestu, a vendar se nam vzbuja dvom, da bo mogoče ustvariti s pomočjo takih društev le količkaj veselo odpomoč. Ljudje gredo v smrt iz različnih vzrokov, največ jih prisili slabo gmotno stanje. Toda tudi splošna miselnost današnjih ljudi pripomore mnogo k temu. Saj je znan ciničnl rek bogatih uživačev: «Kdor ne more živeti, naj se ustreli. Treba bi torej bilo velike akcije za ozdravljenje pred vsem teh dveh pogojev, če se hoče kaj napraviti».

LOTERIJA

Radi božičnih in novoletnih praznikov se bodo loterijska žrebanja vršila že oba petka 24. in 31. decembra. Loterijske stave se zaključijo že v četrtek ob 7 popoldne.

KRAŠKI VODOVOD

Kr. prefektura v Trstu je razpustila upravni svet konsorcija kraškega vodovoda in je imenovala za komisarja gosp. Božidara Kompare iz Krepelj občina Dutovlje. Razpuščeni upravni svet je bil izvoljen na občnem zboru konsorcija meseca marca 1924. — Vodovod je medpokrajinski, del spada pod pokrajino tržaško, del pod videmsko zdaj goriško. Že letos spomladi je videmska prefektura imenovala za konsorcij komisarja v osebi grofa Attemsa, ki je bil prideljen goriški podprefekturi, a je sedaj premeščen menda v Como. Imenovan je bil za komisarja menda radi tega, ker neke občine v videmski zdaj goriški prefekturi ne plačujejo redno svojih prinosov. Razpuščeni upravni svet je te dni izročil uradne posle novoimenovan. komisarju.

Tatjana Pavlova v Rimu.

Poročali smo že, kako je zapustila Trst in odšla v Milan, kjer je do zadnjega nastopala s svojo družbo, nadvse priljubljena in pozdravljena. Trst je ni razumel, Milan jo je bolje in zdaj jo bo Rim sprejel.

«Impero» piše, da pride ta znana Rusinja v gledališče Odescalchi, ter dostavlja, da jo bo rimsko ljudstvo prav gotovo zelo veselo, posebno ker je naštudirala novo igro «Obleke, ki plešejo» od poznanega pisatelja San Seconda in s katero je v Milanu nastopila nad dvajsetkrat, vedno enako navdušeno sprejeta.

TRŽAŠKI BLAGOVNI TRG.
22. 12. 1926.

Trg je bil popolnoma enak včerajšnjemu, vsaj navidezno. Toda cene so utrpele nakrat precejšnjo izpremembo. In to pri vsem blagu.

Danes smo imeli sledeče cene:

Zelenjava: Radič zeleni veliki in mali 100—350; radič rudeči 250—550; radičeve sadike 60—180; pesa 150—190; korenje 50—70; karfijoli 80—160; cvetno zelje 120—200 zelje 70—120 vrzote 40—80; zeleno zelje («Bruxelles») 60—80; «topinambour» 50—60 cikorija 120—160; paradižnik 250—300; krompir 55—75; kisla repa 80—100; sladka repa 30—40; špinača 300—500; janež 100—120; šelen 80—120; čebula 50—70.

Sadje: Jabolka 60—400; hruške 120—360; kostanj 120—160; orek 500—600; pomaranče 80—120 lir za kvintal; pomaranče 38—43 L za zaboj; mandarini 150—300 lir za kvintal; limone 25—35 lir za zaboj. —

Iz tržaškega življenja

Žrtev avtomobila

Izgleda, da hočejo tržaški šoferji doseči prvenstvo avtomobilskih nezgod, ki se v zadnjem času prav vznemirljivo množe. — Včeraj popoldne je avto zopet zahteval svojo žrtev. Okoli 15. ure je 35-letna zasebnica Letizia Ulcigrai, stanujoča v ulici Udine št. 45, izstopila na trgu Venezia iz tramvaja ter krenila proti ribjem trgu. Toda komaj je stopila na nabrežje Grumula, je pridrvel neki avto ter jo podrl. Ne meneč se za svojo žrtev, ki je obležala težko poškodovana, je šofer po nesreči še bolj naglo pognal svoj avto ter izginil v smeri proti kolodvoru pri Sv. Andreju. Mimoidoči ljudje so takoj priskočili na pomoč nesrečni ženski in jo posadil v neki drugi avto, ki je tedaj slučajno privozil ondot mimo. Šofer, 36-letni Henrik Hellriegel, stanujoč v ulici G. Galatti št. 8, se je urno odpravil proti mestni bolnišnici, toda komaj je avto prevozil kakih 50 metrov, se je pripetila druga nezgoda; podrl je 15-letnega elektrotehničnega vajenca Vladimira Ukmar, stanujočega na Proseku št. 50. — Tako je Hellriegel namesto enega moral prepeljati dva ponesrečenca v mestno bolnišnico. Tam je zdravnik dognal, da je Ulcigrajeva zadobila hude poškodbe na raznih delih telesa ter da si je razen tega tudi zlomila dve rebri. Ukmar jo je pa bolj poceni izkupil; zadobil je le neznatne praske na desni roki. Ulcigrajeva je bila sprejeta v kirurgični oddelek. Ozdravila bo — ako ne nastopijo kake komplikacije — v 3 tednih.

Nesrečni padec starke

Ko je 71-letna Marija Knabe, stanujoča v ulici S. Nicolò št. 31, včeraj popoldne šla po ulici Geppa, se je spotaknila in padla tako nesrečno, da si je zlomila desno nogo v stegnu. Revica je dobila prvo pomoč od zdravnika rešilne postaje, nakar je bila prepeljana v mestno bolnišnico.

Huda nezgoda šoferja

36-letni šofer Ivan Pelz, stanujoč v Pendice di Scorcola št. 350, je včeraj popoldne popravljal v Devinu motor tovornega avtomobila firme Favetti, ki ima tam svoje kamnolome. Ko je opravil svoj posel in že pognal motor v tek, da bi ga še enkrat preizkusil, je Pelzu zdrknil iz roke vijak in mu padel na ploščo pod propelerjem na sprednjem delu motorja. Mož je stegnil desnico, da bi ga pobral, a pri tem se je nehote preveč približal propelerju, ki ga je lopnil s tako silo po roki, da mu je gladko odsekal štiri prste. Navzočni delavci so nesrečnemu šoferju za silo obvezali pohabljeni ud, nato je bil Pelz prepeljan v mestno bolnišnico, kjer so ga sprejeli v kirurgični oddelek.

Tržaški kazenski senat

Ker je zlostavljal mater.

Ukmar Josip je obdolžen, da je v novembru tega leta tolkel svojo mater. To se je dogodilo tudi večkrat prej.

Obtoženec pravi, da je bolan, nevrastenično, da je bil že večkrat v bolnici, tudi v norišnici je bil že večkrat. Podvržen je živčnim napadom. Ne ve nič o tem, česar je obdolžen.

Mati obtoženca potrdi izjave svojega sina, ki ga sama ne smatra za pri zdravi pameti. Toda ona vztraja pri trditvi, da jo je sin tolkel.

Luchitta Anton, priča, pove, da je Ukmar prišel nekega večera v novembru k njemu in hotel, da mati pride iz hiše. Ona tega ni hotela in on jo je oklofutal.

Predsednik: Je li obtoženec zdrav?

Priča: Se mi zdi, da ni v redu z možgani.

Državni pravdnik: Predlagam psihijatrično preiskavo za obtoženca.

Odvetnik se upre temu predlogu. Predlaga, da sodišče razsodi v smislu člena 46 kaz. zak. t. j. da prizna obtoženca polno neodgovornost za zakrivljena dejanja.

Sodišče smatra za potrebno, da se da obtoženec preiskati, in prenese obravnavo.

Kršitev izgona iz države.

Joncich Frančiška je obdolžena, da se je vrnila iz Jugoslavije v Trst brez dovoljenja oblasti, četudi je bila izgnana. Obsojena je bila zato na 2 meseca ječe. Vložila je priziv in odvetnik Presti je prosil pri prizivni obravnavi, da sodišče kolikor mogoče zniža to kazen.

Vzklicno sodišče je potrdilo razsodbo preture.

TELESNA VZGOJA

SPORT

SAVEZ SODNIKOV.

Sodniki:

Prijateljska tekma 26. 12. 26 Igrišče Obzor — Obzor-Olymp — g. Sancin.

Prvenstvene tekme 2. I. 27.

I. divizija

Igrišče Adria — Adria-Obzor — g. Sancin, igrišče Adria — Sparta-Concordia — g. Novak, igrišče Trstenik — Zora-Prosveta — g. Kraljič.

II. divizija.

Igrišče Herpelje-Jadran: Sv. Ivan — g. Pertot, igrišče Prosek — Primorje-Val — g. Daneu, igrišče Obzor — Rocol-Občine — g. Bernetič.

Prihodnja seja S. S. 4. I. 27.

Tehnično Vodstvo Hazene
Tekme za Spominsko ploščo S. U.

Odobrene tekme: Prosveta-Adria 4-1, Rocol-Primorje 6-0 (forfait).

S. D. Primorje se glasom pravilnika odtegne od nadaljnega tekmovanja.

Uradno redovanje:

Rocol	3	3	—	—	16	3	6
Prosveta	3	2	—	1	10	8	4
Sparta	3	2	—	1	12	6	4
Adria	3	1	—	2	7	10	2

T. V. H. Komisar

Uradno redovanje I. divizije.

Obzor	3	3	0	0	11	2	6
Šparta	2	1	1	0	4	2	3
Adria	1	1	0	0	5	1	2
Concordia	2	1	0	1	1	6	2
Tommaseo	3	0	1	2	3	9	1
Prosveta	1	0	0	1	2	3	0
Zora	2	0	0	2	0	3	0

Uradno redovanje II. divizije:

Sv. Ivan	3	3	0	0	8	3	6
Jadran	3	3	0	0	8	4	6
Primorje	3	1	0	2	3	4	2
Rocol	3	1	0	2	5	7	2
Opčine	1	0	0	1	1	4	0
Bazovica	3	0	0	3	5	8	0
Val	0	0	0	0	0	0	0

T V. N.

S. D. Primorje - S. K. Jadran 4-1

Na lepo uravnanem in urejenem igrišču v Herpeljah se je vršila ta zanimiva tekma ki je prinesla Primorju tako občuten poraz. Rezultat odgovarja moči obeh čet, ker je bilo prisiljeno Primorje, zlasti v prvem polčasu, na obrambo. Jadran je pokazal živo in vztrajno igro ter diktiral hiter tempo. Z zboljšanjem in pridobitvijo tehnične igre bo ta četa resna konkurentinja za prehod v prvo divizijo. Primorju pa je na vsak način potrebna večja vežba, da si pridobi skupno igro.

Sodnik strog in dober. **Sportnik.**

IGRIŠČE «OBZOR».
«Olimp» - «Obzor».
Nedeljo 26. t. m.

Kakor iskra se je raznesla novica. Mogočni «Olimp» — železni «Obzor». In zopet bomo prisostvovali takozvani elektrizirani tekmi. Prerokovanje? Mnenja so razna. Ena in druga četa je vredna svojega imena. Glede «Obzora» smo videli zadnje izide. «Olimp» kot prvak naše krajine tudi noče podleči. Gotovo bo občinstvo gosto posetilo to res prikupljivo igrišče in «de visu» sodilo tekmece.

MD. Sv. Ivan - MD. «Prosveta» Opčine 4-1

V nedeljo se je odigrala na igrišču Primorja prvenstvena nogometna tekma, kateri je prisostvovalo precejšnje število občinstva. — Igra je bila živahna, če pomislimo, da je nastopila Prosveta po precej dolgem odmoru, in hotela pokazati svojo staro formo, katero je obvladovala v prejšnjih prvenstvenih tekmah. —

Prosveta je igrala razmeroma dobro, samo premalo vezi med igralci, obramba povoljna, napadalna vrsta se je večkrat izgubila pred nasprotnimi vratmi. — Vse pa kaže, da se Prosveta spet povzpne in to v najkrajšem času, do iste veljave, ki jo je pred časom obvladovala. — Le disciplina med igralci in dober training, in zaželjeni uspeh se bo kmalu pokazal pri prihodnjih tekmah.

Sv. Ivan, kateri načeluje drugi diviziji, ni imel prav lahkega tekmeca pred seboj, napel je svoje sile, ter šele drugi polčas tehnično izvajal igro. To pot se je izkazal posebno tov. Bobek kot izboren pometač pred svojimi vrati. Potek tekme povoljen, razen malega incidenta, ki je dal povod sodniku, da je izključil dva igralca. To naj bo ostalim igralcem v opomin, da se je tre-

ba na igrišču vesti povsem dostojno in prijateljsko. Sodnik je na splošno zadovoljil. Zmagovalka: Ferfolja, Bobek, Božič, Zajec, Dougan, Bekar, Sergij, Jaklič, Velenčič, Živic, Lando.

TEHNIČNO VODSTVO NOGOMETA

(Uradno poročilo).

Odobrene tekme: Obzor-Concordia 6-0; Bazovica-Rocol 2-3; Jadran-Primorje 2-0; Opčine-Sv. Ivan 1-4.

Razveljavljene tekme: Prosveta-Adria.

Prenešene tekme: Tommaseo-Zora.

Opomin igralcu: Sakeida I. (Adria) radi nekorektnega vedenja.

Kazen igralcem: Cesar-ju (Adria) je zabranjeno igrati dve efektivni nedelji prvenstvenih tekem; Miani-ju (Primorje) je zabranjeno igrati eno nedeljo.

Sprejem članice k prvenstvenim tekmovanjem: Določi se S. K. Val v II. divizijo.

Tekme v nedeljo, dne 2. januarja 1927.:

— I. divizija: igr. Adria: Concordia-Sparta ob 12.30; Adria-Obzor ob 14.30; igr. Trstenik: Zora-Prosveta ob 14.30.

— II. divizija: igr. Obzor: Rocol-Opčine ob 14.30; igr. Prosek: Primorje-Val ob 14.30; igr. Herpelje: Jadran-Sv. Ivan ob 14.30.

Prihodnja seja T. V. V. 4. jan. 1927.

M. D. Prosveta - Trst. Sportni odsek

Jutri v petek ob 3 pop. se vrši lahkoatletski, nogometni in hazenaški training. Vsi in točno. — T. V.

Iz tržaške pokrajine

IZ SEŽANE

Te dni je prenehala poslovati sežanska podprefektura. Dosedanji podprefekt dr. Avian je menda premeščen k prefekturi v Trst. Takoj po zasedbi te pokrajine je bil imenovan za civilnega komisarja De Suni, ki je bil pozneje podprefekt v Kopru in Gorici, za njim je prišel Guglielmo, ki je ostal v Sežani kakor civilni komisar do novembra 1922. Tedaj je bil imenovan za podprefekta dr. Josip Avian. Leta 1923 je bila podprefektura zaprta, a dr. Avian je ostal v Sežani do parlamentarnih volitev meseca aprila 1924., a leta 1925. so podprefekturo zopet oživili in na novo je prišel dr. Avian v Sežano kakor podprefekt. Zadnji tozadevni dekreti so jo zopet odpravili Sedaj ostane menda odpravljena definitivno. Imela je po odcepitvi komenskega okraja samo štirinajst občin in sedaj pet poteštatov. Bila je pravi nebodigatreba. Ljudstvo hvali Boga!

Vesti iz Istre

IZ KLANCA.

Pred dnevi je posetila našo faro božja poslanka smrt.

V Petrinjah je umrl v lepi starosti 70 let g. Ivan Petrinja, po domače Sise.

Pokojnik je bil blaga duša, mož stare korenike, naroden, zaveden, značajen človek.

Bil je ustanovnik društva «Slavnik» v Klancu.

Ni ga strašila ne pot ne izguba noči, redno je zahajal prejšnja leta k pevskim vajam.

Kot izboren tenorist je bil več let tudi cerkveni pevec.

Že pred 50 leti je hodil (kljub temu, da je težko hodil) v Dolino poslušat petje, si ga tam zapomnil ter potem poučeval doma fante in može v petju, ker niso imeli še pevovodje.

Tudi v poznejših letih, je bil ves srečen, če je le zamogel priti v cerkev ali pa na kakšno domačo zabavo, da je le zaslišal njemu toliko ljubo petje. Svoje otroke je vzgojil v ljubezni do svojega maternega jezika, v ljubezni do svoje domovine.

Zapušča sina Joška in Franca ter hčer Pepco por. Semec.

Blagemu pokojniku želimo večni mir in pokoj, a preostalim naše sožalje.

Reška pokrajina

ILIRSKA BISTRICA

Na nasilov železnice.

Oktobra meseca 1926. se je pri zapornici ob čuvajnici št 13 pri Topolcu zgodila nesreča, ki je stala človeško življenje. V našem okraju je občeznano, da je nesrečo zakrivila nemarnost dotičnega čuvaja.

Upali smo, da se bodo razmere vsaj sedaj po nesreči zboljšale. Toda temu ni tako. Dne 30. novembra je utegnil neki posestnik iz Topolca komaj ustaviti živino, da ga ni povozil vlak. Zapornica je bila odprta.

Zopet pa se dogaja, da so zapornice po cele ure zaprte in ko gredo prizadeti protestirat k čuvaju, on odgovarja, da je on gospodar.

Naj se povpraša po Topolcu; priče so na razpolaganje.

Prosimo tudi g. kr. prokuratorja, da si ta dopis prečita, ker če gre tako naprej bodo nove nesreče neizbežne.

Spominjam se časov, ko je bila na čuvajnici št. 13 žena z 11 otroci, kravami in prešiči; mož ji je bil v službi po progi, a zapornice so bile vedno in brezhibno odprte odnosno zaprte ob času.

BORZNA POROČILA.

Trst, 22. decembra 1926.

Amsterdam 885—905, Belgija 305—315, Francija 89—90, London 108.25—109.25, New York 22.25—22.45, Španija 335—345, Švica 430—440, Atene 28.50—30, Berlin 530—540, Bukarešt 11.20—12.20, Praga 66—66.75, Ogrska 0.0305—0.0320, Dunaj 315—330 Zagreb 39.25—40.25.

Uradna cena zlata (21. XII.) 426.04.

Vojnoodškodninske obveznice 60.90.

MALI OGLASI

BERLITZ-SCHOOL Via Fabio Filzi 23, pouk in prevodi v vseh jezikih. (1518

ZLATARNA N. Borsatti & Figlio, Trst, Corso 47 (lekarna Rovis) popravlja, prodaja in kupuje zlato, srebro po poštenih cenah. Govori se slovenski. 1925

KVAS L 5.— kg. Società Ligure-Lombarda Piazza Scorcola 3, Trst. — Izdelek, ki se ne boji konkurence.

REDKA PRILIKA. Prodajo se suknje po tovarniških cenah od L 130.— do 170.—. Krojačnica Milanič, Barkovlje, Riviera 122. 1935

TRGOVINA z mešanim blagom, na eni najprometnejših ulic se odda v najem. Zahteva se najboljša moč in kavcija. Naslov pri upravništvu. 1936

GOSTILNA v najboljši poziciji v Trstu se da v najem. Pojasnila v gostilni «Pri Lenčku». 1937

URADNICA, starejša izvežbana moč, popolna knjigovodkinja, za stalno mesto pri veletrgovini na deželi, za takojšen vstop se išče. Ponudbe pod «Slovensko-italijansko» na upravništvo. 1933

STANOVANJE 2-3 sobe, kuhinja z vrtom, išče mala, slovenska družina. Plača najemnino 1-2 leti v naprej, eventuelno tudi kupi. Ponudbe pod «F. P.» na upravništvo. 1934

FOTOGRAFIJA. Ciril Maurensič, večletni vodja fotografičnega ateljeja Jerkič, naznanja, da je vstopil v atelje Hofmann Eckerl, Gorica, Corso V. E. III št. 18 kot družabnik. Izvršuje vsakovrstna dela; povečanja, posnetke v naravnih barvah, notranjosti, skupine, nagrobne slike. Slika tudi na prostem. 1835

HLODE, hrastove, bakove, borove, drva za kurjavo, železniške prage, prešano seno, vse franko vagon kupi «Kmetijsko trgovsko društvo» Trst, Rafineria 4. 1904

HIŠA nova, s 4 sobami, kuhinjo, shrambo, kletjo in hlevom, se ugodno proda. Pri hiši je vrt in obsežne njive. Nahaja se pri postaji Trnovo-Bistrica. Pojasnila v Trnovem št. 130. 1927

ELIZIR CHINA. Jako okusen. Vzbuja tečnost in je najboljše zdravilo proti želodčnim šibkostim in za rekonvalescenco. Steklenica L 6.—. Dobiva se samo v lekarni Castellanovich, Via Giuliani 42. 1466

SAMO potom energičnega zdravljenja z Glykolom se ozdravi glavobol, šibkost, malokrvnost, obnemoglost i. t. d. Izdelek lekarne Castellanovich, Trst, Via dei Giuliani 42. 1900

BABICA, avtorizirana, sprejema noseče. Govori slovensko. Slavec Via Giulia 29. Telefon 33-19. 1517

BABICA, avtorizirana, diplomirana, sprejema noseče, Adele Emerschitz-Sbaizero, Farneto 10 (podaljšana Ginnastica), lastna vila, tel. 20-64. 1428

HOČEŠ KAJ BOLJŠEGA

za večerjo ali kosilo kupi testenine «Pekatete». A le one so zanesljivo prave, ki se dobijo v zavojih po ½ in 1 kg z napisom Pekatete.

Vsakovrstne

KOLEDARJE

za leto 1927

izdeluje po najnižjih cenah

„Tiskarna Edinost"

Trst, Via S. Francesco d' Assisi 20.

✝

Kot težka temna senca nas je objela izguba našega predragega soproga, očeta, starega očeta in strica

ANDREJA ROVANA,

katerega nam je v 68. letu njegove starosti, previdenega s svetotajstvi ugrabila v zgodnjem jutru 22. decembra smrtna služabnica.

V petek ob 10. uri nam ga odnesejo za vedno iz naše srede na domače pokopališče.

Prosi se tihega sožalja.

COL, dne 22. decembra 1926.

Marija Rovan, soproga.

Milan, sin. **Tončka,** nečakinja.
Anka por. **Majer,** hči. **Boris** in **Mijo,** vnuka.
Pavla, hči.

✝

S potrtim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš predragi oče, ded in praded

JOSIP FROL

v starosti 85. let, previden s sv. sakramenti, mirno v Gospodu preminul.

Pogreb predragega pokojnika se bo vršil v petek, 24. t. m., ob 8. uri zjutaj, iz hiše žalosti na domače pokopališče.

JELŠANE, 22. decembra 1926.

Josip, sin. **Frančiška,** sinaha. **Marija, Frančiška, Rozina, Pavla, Amalija,** hčere. **Josip,** vnuk. **Marija, Pavla, Franka,** vnukinje. **Ivan,** vnuk (odsoten), številni drugi vnuki in vnukinje, **Joško,** pravnuk. **Josip Udovič, Franc Stemberger, Jurij Fatur, Peter Petronio, Anton Barič,** zetje, **Ivanka,** prasinaha.

STROJ za izdelovanje cementne opeke, proda po nizki ceni Srečko Bajt, v Idriji. 1914

ZA BOŽIČ

daje

ÖHLER

(do preklica)

20% POPUSTA

na itak skrajno ugodne fiksne cene, označene na slehernem predmetu.

GIOVANNI SFERZA & Co

Trst, Via Coroneo 5. — Tel. 16-18

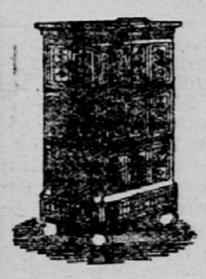

Zaloga in delavnica majoličnih in železnih peči. Izbera plošč za prevleko kuhinj, kopeli in closets. Zaloga tirolskih plošč iz litega železa - vratic, cevi in pečic za štedilnike. Štedilne peči za drva, velika izdatnost. Izbera keramične in cementne opeke. - Zaloga ognju kljubujoče opeke.

Sprejemajo se naročila in poprave peči in štedilnikov. (1041)

Jutri se odpre

SALON ELENA

TRST, CORSO GARIBALDI 25

SPECIJALITETA BARVANJE LASI
ONDULACIJE - MANICURE
ELEKTRIČNA MASAŽA - DIŠAVE

(1321) **Lastnik LEONTI GIVANT.**

ZDRAVNIK

Dr. IV. HRIBERNIK

SPREJEMA 1347
V VIA VALDIRIVO ŠTEV. 33
(NASPROTI KAVARNE ROMA)
OD 2.30 DO 3.30 POPOLDNE

JAKOB BEVC

urarna in zlatarna

Trst, Campo S. Giacomo 5

Zlato kupuje v vsaki množini po najvišjih cenah
Krone plačuje višje kot vsi drugi.
Zaloga raznovrstnih ur in zlatenine. 1307

Najprikladnejša skladišča izdelanih OBLEK za moške in dečke

'Alle Grandi Fabbriche'

TRST - Corso Garibaldi 10 - Telefon 31-21

nudijo stalno svojim odjemalcem popolno izbero

Izdelanih oblek, Paletots in Ruglan, Ulster

in površnikov za moške in dečke

kakor tudi **zalogo spertnih** in **mornarskih oblek, plaščev loden** s pokrivalom, **površnikov** in **dežnih plaščev** za šolarje in otroke, kakor tudi **bogato izbero tu- in inozemskega blaga** za naročila po meri, za katera se jamči najpopolnejša izvršba.

LASTNA KROJAČNICA I. REDA.

NB. Blago, ki ne ugaja, se zamenja, tudi če je bilo naročeno ali pa se vrne denar.

(1249)

PODLISTEK (9)

V. I. KRIŽANOVSKA:

NEMEZA

ROMAN

Samuel je nemirno odrinil kup papirjev, ki so ležali pred njim na mizi, in njegov pogled je zaplapolal v čudnem ognju.

— Poslušajte, grof, to so moji pogoji: če mi daste grofico Valerijo za ženo, uničim vse obveznice, ki obtežujejo vaše premoženje.

Kri je zalila bledo Rudolfovo obličje.

— Ali ste ob pamet, Meier, ali se norčujete iz naše nesreče! Valerija — vaša žena! Vi pozabljate, da ste.... — Prekinil se je.

— Jud! — je dokončal stavek Samuel s tresočim se glasom. — No, jaz prestanem biti Jud, kmalu postanem kristjan, ker se nameravam dati krstiti; poleg tega sem že začel delati na tem, da kupim kakšno staro, ugaslo baronstvo, prejmem od oblastva pravico, nositi baronski naslov in ime kupljenega posestva. Seveda jaz bi rajši na drug način dobil Valerijo, toda ker vem, kakšna ovira je moje pokolenje, se polaščam vsakega sredstva, da dobim žensko, ki me je navdala z nesrečno, brezumno, pogubno strastjo, ki utegne privesti človeka do zločina. To, kar sem vam povedal, je bil vzrok smrti mojega očeta; ko je zvedel, da se nameravam pokristijaniti, ga je zadela kap, od katere je umrl. No, razumeli boste, da če me tudi ta dogodek ni mogel odvrniti od mojega sklepa, tedaj je jasno, da me nobene druge ovire ne morejo zadrževati na moji poti. In zato vam ponavljam: ali roka vaše sestre ali sramota! Imate tri dni časa za izbiro med menoj in propastjo. Pretehtajte vse to hladnokrvno in moj predlog se vam ne bo zdel tako nečeden.

V tistem trenotku ni bil Rudolf niti najmanj sposoben, da bi hladnokrvno pretehtal ta predlog. Prezirno je premeril z očmi bankirja ter odgovoril s pridušenim in od razburjenja tresočim se glasom:

— Valerija ne bo nikoli privolila v kaj takega... In vedite — če niste tega do sedaj vedeli, — da je mogoče obvladati žensko s srcem, toda ljubezni ni mogoče kupiti.

Rudolf ni čakal odgovora, ampak je odšel. On ni videl, kako je Samuelovo obličje vzplamtelo in s kakšnim grozečim ognjem so se zabliskale njegove oči. «Obvladati s srcem žensko,» — je zašepetal s trpkim občutkom, — poskusil bom to, ko mi bo prost dostop do nje...

Stari grof M. je mislil, da pride ob razum, ko mu je sin sporočil izid razgovora s Samuelom. Pristni plemenitaš je pobledel in se molče vrgel v naslanjač.

— Ah, — je izpregovoril končno: — nikoli ne bom imel poguma povedati nesrečnemu dekletu, kaj nama Jud predlaga. Zahtevati od nje tako žrtev, je isto kakor zahtevati njeno smrt. Ta izhod je ravno tako sramoten kakor gmotna propast.

— Jaz sem istega mnenja, oče; tudi jaz ne morem povedati Valeriji resnice. Mislim, da more samo dobro merjena krogla najbolje zaključiti naše stiske.

Stari plemič je nemočno pokimal z glavo. O, kako je preklinjal v tem hipu vse prešernosti svoje mladosti, vse lahkomiselnosti svoje zrele dobe in slabi vzgled, s katerim je povlekel sina v vrtinec veternjaškega in potratnega življenja.

A krivda vsega tega — Valerija ni vedela še, kakšna nevihta se je zbirala nad njimi; toda razburjenost in mračna zamišljenost očeta in Rudolfa nista ubežali njeni pozornosti; neki nedoločen strah in predslutnje nesreče so ji legle na dušo in samo navzočnost njene prijateljice Antuanete jo je držala pokoncu, da ni obolela; ko pa ni bilo na dan nesrečnega snidenja nobenega grofa k obedu, je mučni nemir v Valeriji dosegel višek.

Antuaneti se je krčilo srce. Rudolf ji je bil dražji, kakor si je hotela sama priznati, in neznana nevarnost, grozeča ljubljenemu človeku, jo je vznemirjala; toda bila je odločnejša od svoje prijateljice, zato je sklenila, da napravi konec tej negotovosti.

— Umiri se, Valerija, takoj napišem nekaj besed tvojemu bratu, — naprosim ga, naj pride na pogovor z menoj; on mi pove resnico.

Ko je oddala pismo, se je Antuaneta vrnila k prijateljici, ki je zbolela od razburjenja. Pregovorila jo je, da se je vlegla na divan, da bi se ji vročična glava ohladila, in pokrila ji je s plaščem mrzle noge. Komaj je to delo izvršila, je prišel lakaj naznanit, da jo mladi grof pričakuje na terasi.

Rudolf je stal naslonjen ob stebru s prekrižanima rokama. Dvignil je glavo šele tedaj, ko se je Antuaneta rahlo dotaknila njegove roke. Ko je videla, kako je bled, kako se je izpremenil v obrazu, je mlada deklica vzkliknila:

— Kaj se je zgodilo z vami, Rudolf? Povejte mi, prosim vas!

Posadila ga je poleg sebe na klopco.

— Nisem vreden vaše druščine, Antuaneta, — je zašepetal in stisnil zobe: — ničvreden človek sem, ker sem sodeloval pri nesreči, ki se je razgrnila nad nami. Samo krogla me more rešiti. Toda ne zapustite v nesreči uboge Valerije, nesrečne žrtve.

Deklica je pridušeno vzkliknila:

— Rudolf, to, kar ste vi rekli, ni dostojno plemiča in poštenega človeka; pravite, da ste nekaj zakrivili, toda ali se krivda popravlja z zločinom? Prisezite mi, da se odrekate tej nesrečni misli, ker sicer vam moram priznati, da krogla, ki bo vaše srce zadela, ubije tudi moje.

Grof je vztrepetal in luč strastnega veselja je razjasnil njegovo obličje.

— Antuaneta, draga, ne moreš razumeti, kaj čutim v tem hipu; vse svoje življenje bi ti hotel posvetiti, da bi te napravil srečno, ne morem ti pa predložiti niti dobrega imena; toda zdaj, ko veš, da te ljubim, ti povem vse. Zdaj nisi samo prijateljica mojega detinstva, ampak ti si polovica moje duše in imaš pravico do mojega popolnega zaupanja.

Vesti z Goriškega

Goriške mestne vesti

Dijak Venceslj Mavrič - umrl

Hudo nas je zadelo. Nenadoma je zginil izmed nas in ravno sedaj za Božič, ki ga je težko čakal in rad govoril da pojde domu, mu je usoda namenila drugačna pota.

Tovariš! Ne bomo ti pisali dolgih in mučnih besed v oni solzavi obliki. Le eno ti povemo danes v večno slovo: Bil si med nami kot brat med brati in drag si nam bil. — Cenili smo te po vrednosti .Vzlic bolezni, ki je kot zavratna pošast lazila neprestano za Teboj in te hotela iznenaditi, si redno stal nam vsem, zdravim in močnim ob strani in nam nisi zavidal našega zdravja. Zdaj je mesto, kjer si stal Ti delaven udan in ponosen, prazno in mi se bojimo te praznine, ki zeva v svetel dan naše nerodne mladosti.

Napolnili ga bomo s spominom nate, ki te ne bo več. **«Adrija.»**

Premestitve podprefektov na Goriškem.

Ker so vse podprefekture odpravljane, so bivši podprefekti v naših krajih premeščeni v sledeče kraje:

Bivši tolminski podprefekt dr. Moratto iz Tolmina v Vercelli, čedadski podprefekt cav. Anža pa bo najbrže dodeljen goriški prefekturi kot prefekturni svetovalec.

Sklepi upravnega odbora furlanske pokrajine iz seje 21. decembra 1926.

a) Zadeve, ki so se odobrile:

Črniče: Povišek na obrtni davek in davek na patente; **Gorica:** Postavitev razsvetljenih stebričev za objavljanje; **Ronče:** Ureditev ročnega dela; **Vrtovin:** Ureditev letnega davka za licence; **Skrilje:** Dobrodelno ujedinjenje: bilance 1925-1926;**Žaga:** Bilanca 1926; **Vipava:** Dobrodelno ujedinjenje: bilanca 1924; **Vrtovin:** Dobrodelno ujedinjenje: bilanca 1924; **Kanal:** Nabava zemljišča in dovolitev vode Križniču.

b) Zadeve, ki so se odložile:

Brestovica: Ureditev občinske policije; **Opatje selo:** Ureditev družinskega davka in davka na prodajo; **Vrtovin:** Družinski davek 1927.; **Ajdovščina:** Ureditev davka na obrti in trgovino in davek na patente; **Ustje:** Užitnina na od zasebnikov zaklane prašiče; **Bovec:** Odškodnina davčnemu tajniku.

c) Razni drugi ukrepi:

Sv. Peter: Ureditev občinske policije (se zavrne), ker ni mesto za razpravljanje; **Kobarid:** Rekurzi raznih tvrdk proti prodajalnemu davku (se zavrnejo).

Ker je kradel.

Neki Franceschini na postaji pri Sv. Luciji, kjer je bil nameščen kot varnostni paznik po noči, in so ga karabinerji ravno opazili pri tem neljubem delu, je bil aretiran in naznanjen sodišču, ki naj ga pouči o dolžnostih paznika ter o njegovi časti. — Mož bi moral na tatove paziti, pa je sam kradel.

Pevska tekma.

Pretekle nedelje se je vršila v Gorici pevska tekma furlanskih pevskih zborov, ki so došli od Tržiča in Vidma in še nekaterih drugih krajev.

Omenjamo jo, ker je bila lepa in nam je težko ob zavesti, da bi tudi naša društva rada skupno zapela ali pa posamezno pela v svojem krogu. Kolikokrat so si želela takih tekem, ki so za pevce važna preizkušnja in pa nadvse lepa pobuda za delo v novem letu.

Pri tekmi je odnesel prvo nagrado pevski zbor «Arena» iz Tržiča.

Popoldne je bil velik koncert v telovadni dvorani. Peli so skoro same furlanske pesmi, 4 pesmi pa so bile zapete od zbora, ki je štel kakih 200 pevcev.

Iste občutke nam je rodil tudi ta koncert. Spomnili smo se na naše fante in dekleta, pa tudi na pregovor: Vse mine in vse pride.»

Poglavje brez konca.

Neki Germol Viktor, 37 let star, se je podal od doma na Kalvarijo z namenom, da najde morda kaj železja ali kako granato, kar bi potem prodal in tako vsaj nekaj zaslužil. Res je našel nek zapuščen šrapnel ter začel razbijati po njem. Toda ta poči in rani Jermola na desni roki, na obrazu in po prsih, da se je moral podati v bolnišnico, kjer se bo zdravil.

Industrijsko udruženje goriške pokrajine opozarja na določbe čl. 130. in 131. kr odloka od 6. novembra 1926. št. 1848., ki sledita dobesedno prevedena: Čl. 130. «Lokalna oblast javne varnosti izda delavcem in uslužbencem na njihovo zahtevo oziroma na zahtevo njihovih delodajalcev, gospodarjev knjižico, kamor morajo ti-le vpisati bodisi pri odpustitvi delojemalca, bodisi ob koncu leta, kako je služil, koliko časa je služil in kako se je pri tem obnašal.» — Čl. 131.: «Ravnatelji delavnic in drugi delodajalci morajo naznaniti lokalnim oblastem javne varnosti že v teku prvih petih dni po sprejetju delavca v službo njegovo ime, priimek, starost, rojstni kraj, v prvih petih dneh vsakega meseca pa izpremembe, ki so se bile izvršile prejšnji mesec. Delodajalci ne smejo vzeti na delo oseb, ki se ne morejo izkazati z istovetnico.»

Pirandello na Dunaju.

Imel je priti ta poznani pisatelj te dni v Gorico, pa sporočajo z Dunaja, da je došel 19. t. m. tja gori in bil sprejet od tamošnjih oblastev dokaj vljudno. Z Dunaja pojde v Prago.

Tudi naše Dramsko društvo v Gorici je hotelo igrati letos njegovo najboljšo komedijo «Šest oseb išče avtorja» — s katero bo Pirandello nastopil na Dunaju in ki jo povsod igrajo.

COL.

Smrtna kosa.

V sredo zjutraj je umrl v osem in šestdesetem letu svoje starosti g. Andrej Rovan, trgovec z lesom. Bil je obče spoštovan ne samo doma, marveč povsod, kjer so ga poznali. Bil je vseskozi mož na pravem mestu. Blagemu Andreju mir in pokoj, njegovi užaloščeni rodbini pa naše najiskrenejše sožalje.

DORNBERG

Osebna vest

G. učitelj Rojic Jakob je dobil te dni od naučnega ministra odlok o odpustnem postopanju.

PRVAČINA

Kmetijska šola.

Po prizadevanju naprednejših kmetov se je izposlovala pri uradu za kmetski potovalni pouk v Gorici kmetijska šola. Dne 16. novembra je bila poslana delegacija v omenjeni urad, kjer jo je gosp. tajnik dr. Valič prav prijazno sprejel. Ko je slišal prošnjo, je bil kar presenečen, da si sami kmetje prizadevajo dobiti šolo. Takoj je obljubil, da poskrbi za to, kar nam je končno tudi izpolnil. Dne 26. novembra se nam je otvorila šola. Pri otvoritvi je bil prisoten, kot odposlanec kmetijskega urada, gosp. dr. Valič. Po kratkem otvoritvenem govoru nas je radi svojih opravkov takoj zapustil. Radi lepega vremena in neprimernega časa je bila pri otvoritvi udeležba majhna. Pol ure pozneje pa se je zbralo okrog 40 mladih fantov, ki so z veseljem poslušali gosp. učitelja, ki nam je obširno obrazložil pomen in dobrine te ustanove. Sledil je vpis. Pri prvem pouku dne 29. novembra je napolnilo šolo 64 slušateljev. Zanimanje je precej veliko.

— K i n o. Kmalu po novi upravi naše občine smo dobili tudi kino. Nastanil se je v Sokolskem domu.

Da bi ne bili vživljeni v naše razmere, bi bili skoroda ponosni na to novost. Toda, to nas je sililo, da smo si napravili sodbo o tem, in sicer prav tako, kakor se je spoteklo. Kljub temu, da si je lastnik prizadeval, s takimi filmi, kakršni so: trpljenje Kristusovo, Zaročenca itd. ki res zanimajo naše ljudi, ni bilo uspeha. Vzrok temu je veliko uboštvo. Tako je upapolni lastnik nekega dne razočaran vzel šila in kopita in nas je zapustil, če se ne motim, za vedno.

— Z a d r u g a. Naša zadruga bo sedaj po praznikih, pobirala vino od članov. Cena se ni še določila. Priporočati bi bilo članom, da bi dali v zadrugo večje količine vina, oziroma ves pridelek, kajti s tem bi povzdignili vpliv našega vina in pa zadrugo samo! Člani naj bi bili bolj disciplinirani z ozirom na sestanke, seje itd., posebno, kadar so nujnejše razprave. Opazil sem, da kadar pride blago, hodijo člani, kadar se jim zljubi ponje. V tem oziru bi bila tudi na mestu disciplina. Ko pride blago, bi se moralo takoj oddati, drugače se izgublja in kvari. Čemu stoji pač tam kapital, ko se morajo plačevati obresti?

— D a v e k n a p r a š i č e. Kakor od vsake stvari tako moramo tudi od prašiča, preden se zakolje, plačati davek, in sicer 20 lir. Žalostno je jadikovanje po vasi. Posebno je bilo veliko razburjenje, ko je bilo, menda prvo nedeljo tega meseca, razglašeno: Preden se zakolje prašič, treba naznaniti živinozdravniku, da pregleda, ter da treba plačati za pregled 5 lir! V tem oziru se je govorilo z gosp. poteštatom. Obljubil je, da se bo zadeva ublažila. A za sedaj je še vse neublaženo.

— I g r a n j e n a r a v e. Kakor se čita v časopisih, se vidijo sedaj o božiču naravni spomladanski spomini, zelenje, cvetlice itd. Tudi naša občina ni tako na severu, da bi se ne videli taki pojavi. Tu pa tam se vidi, kako zelenijo marelice, češplje, cimberji so v cvetju in imajo celo že precej debele zarodke. Kmetje še zmiraj kosijo čisto zeleno otavico. Višek teh pojavov pa so jagode. Ko sem šel pred osmimi dnevi grabit steljo v «bošk», ki leži popolnoma proti severu, sem našel pol zeleno pol rdečo jagodo z zelenim pomladanskim listjem.

P r i p. u r e d. - Tudi iz raznih drugih krajev dežele, celo z mrzlega Tolminskega nam prinašajo naši prijatelji in čitatelji zvončkov, trobentic, vijolic in razne pomladanske sadeže, vzcvetele in dozorele v letošnji muhasti jeseni.

V «Edinosti» z dne 12. t. m. št. 290 se je vendar oglasil še en dopisnik iz naše vasi. In sicer pod naslovom «Drobiž». V članku omenja letino pri nas, o izseljevanju, povodnji, o zadrugi itd. Vidi se, da je še malo čital našo «Edinost», kjer je bilo to že vse na široko objavljeno. Sicer pa želim, da bi se kaj pogosto oglašal!

Za sedaj zadosti, drugič pa še kaj.

TOLMIN

Razdelitev nagrad

V nedeljo ob 11. uri so se razdelile nagrade planinam v naših gorskih krajih. Pri tej slovesnosti je zastopal zadržanega komisarja furlanske pokrajinske uprave cav. Oriola, tolminski podprefekt. Udeležili so se te obdaritve predsednik nadzorstvenega sveta pokrajinskega kmetijskega urada, ravnatelj in podravnatelj istega, nadalje ravnatelji tolminskega, trbiškega in idrijskega urada. Kot tolmač je nastopal živinozdravniški nadzornik Milton Klavžar. Darila so se razdelila tako-le:

I. darilo: Planina «Sleme» v Zatolminu, planina «Božica» na Srpenici in planina «Lipalja» v Lipalji vasi (vsaka po 2100 lir in zlato svetinjo).

II. darilo: Planina «Lom-Kuk» v Tolminu, planina «Stražica» v Naborjetu (vsaka po L 1300 in srebrno svetinjo).

III. darilo: Planina «Kolovrat« v Volčah, planina «Pologar» v Tolminu, planina «Zaprikraj» v Dreženci, planina «Lipa» v Vipavi (zasebna planina last g. Mayerja iz Lož), planina «Zajezeri» v Uhvah in planina «Granuda» v Naborjetu (vsaka po L 100 in bronasto svetinjo).

IV. darilo: «Sužidska planina» v Sužidu (Kobarid) in planina «Zaplečan» v Dreženci (po 800 L in diplomo).

V. darilo: planina «Razor» v Tolminu, planina «Mrzli vrh» tudi v Tolminu, planina «Goričica» v Bovcu, planina «Kotlar» na Vojskem in «Sv. Višarska planina» v Žabnici (vsaka po 700 L in diplomo).

VI. darilo: planina «Kovačič» v Volčah, planina «Trtnik» na Jesenicah (Grahovo), «Idrska planina» na Idrskem, «Svinska planina» na Svinem (Kobarid), planina «Bala» in «Bukovec» v Bovcu, planina «Otavnik» v Cerknem in «Ukovska» planina v Ukvah (vsaka po 400 lir in diplomo).

Skupni znesek porazdeljenih nagrad je znašal L 25.000.

IDRIJA.

Od vsega tistega časa, ko je meja odtrgala ves naš okraj od Kranjske, tvorimo nekako posebno deželo, ki bi ji lahko rekli tudi «na luno postavljen svet». Smo tako postranski v tem našem kotu, da le mimogrede prodrejo glasovi zunanjega sveta k nam.

Deloma spada k tej malodušnosti tudi vprašanje telefona, ki nam je bil že večkrat obljubljen z vseh strani, pa ga še danes nimamo. Ker ga nikdar ni bilo v našem mestu, mnogi ne znajo ceniti njegove vrednosti in praktičnosti. Dokler je bila tu podprefektura, smo imeli še dokaj upanja, da se bo naša želja uresničila, zdaj ko je premeščena, pa se znova bojimo, da so splavali naši upi daleč po vodi. Zato pa obnavljamo poziv, naj se vendar že enkrat Idriji, ki je mesto in ima mnogo trgovskega in drugega posla v svetu, da telefonska zveza, ker vsakdo bo priznal, da pisemska pošta in brzojav ne zadostujeta niti zdaleka potrebam. Našega mnenja so vsi, ki se morajo mnogokrat podati na pot, samo da uredijo ustmeno stvari, ki bi jih zamogli prav tako urediti po telefonu, če bi ta bil. Tudi mnoga važna vest rabi iz Idrije v Gorico n. pr. dva dni, med tem ko bi zamogla prav lepo priti na pravo mesto v enem samem dnevu oz. takoj.

Poleg tega si mesta v današnjem (letu ne moremo več misliti brez telefona. Dandanes je ves svet poln najrazličnejših iznajdb, tehnika napreduje in povzroča preobrate, pri nas je pa še vedno mesto, ki nima niti telefona.

Naj vzamejo to v pomislek oni, ki lahko ukrenejo drugače, kot je.

LOZICE

Blagoslovitev nove zastave

V nedeljo so razobesili novo zastavo na šolskem poslopju namesto prejšnje, katero so nekateri fantje raztrgali. Slavnosti so prisostvovali domačini poleg povabljenih gostov.

DOBRAVLJE.

Po vodi plava...

Drug za drugim odhajajo... Največ mlade moške moči, ki si gredo ustvarjat boljšo bodočnost onstran «luže». Pa tudi mlade žene so med njimi, take, ki gredo v tujino za fantom, s fantom ali možem. Nekatere pa pravijo, da bodo šle v Egipet, kjer je že mnogo slovenskih deklet iz sosednih vasi.

Pretekle dni so nas zopet zapustili trije vaščani, morda za vedno. Dva mladeniča, Vouk Kristjan in Jerkič Franc, ter en mož — Jerkič Avgust. Ž njimi je odpotoval v Južno Ameriko tudi Rustja Franc iz sosednih Skrilj. Zadnjič — dve izseljenki, sedaj — trije oz. štirje izseljenci. Kakor zadnjič, tako se je tudi k temu slovesu zbralo veliko število domačinov. Zapele so se tudi nekatere lepe pesmice — v slovo, spomin in opomin.

Po odhodu pa so se tolažili preostali: «Saj bo bolje zanje!» ... «Šli bomo za njimi.»

IZ ROČINJA

Kakor povsod se je tudi pri nas pojavila izseljeniška kuga, katera zahteva samo mlade moči. Ni čuda, ko pa pritiska kriza na vseh koncih in krajih. Polje ni obrodilo skoraj nič, davki so visoki. Proda se par voz drvi, to je vse; kaj pa, ko še to izgine?

Edino upanje imamo še, in to je mlekarnica. Naj omenim nekaj o tej zadevi. Pred vojno smo imeli kmetijsko društvo, katero je dobro napredovalo. Imelo je tudi in ga še ima svoje lastno poslopje. Obnovilo se je leta 1922. Ostal je le predvojni odbor ter je sklepal in upravljal, kakor se mu je zjubilo. Naša vas šteje krog 150 hiš in skoraj vsaka hiša ima po eno do dve kravi, nekatere bi lahko imele po štiri, pet, morajo pa seno prodati; krme je dosti, le požrtvovalnosti je treba. Upamo pa, da nam novoizljeni odbor prinese rešitev. Torej na delo, možje, v slogi je moč! Za sedaj dosti, pa še drugič kaj.

TOLMIN.

V petek smo pokopali najstarejšo tržanko, 92-letno Logar. Žena je preživela precej rodov, nezgod. Videla je vojne, ki so se vršile v Italiji, veliko svetovno vojno a nato še 8 let povojnega življenja našega ljudstva.

Redki so dandanes slučaji take častite starosti v naših gorah. Ljudstvo je tako rekoč izkrvavelo radi prevelikega prestanega trpljenja, in lahko se že sedaj reče, da nikdo izmed mlajših ne bo učakal takozvane častite starosti.

Svetovna vojna in njene posledice so se preživo vtisnile v življenje našega prebivalstva. Zevajoče rane, ki jih je pustila vojna na našem ljudstvu, se bodo morale celiti še desetletja in desetletja.

Poglejmo samo n. pr. rod, ki je v vojni in pomankanju dorasel: Po vesteh, ki so se doznale od poslednje naborne komisije, je 50% naših fantov tuberkuloznih. In če se še pomisli, da se to dogaja pri rodu, ki živi v zdravem gorskem zraku! In kdo naj nam pomore v tem področju našega življenja? Mi ne propadamo samo gospodarsko; črv se je razlezel po največjem bogastvu, ki ga ima človek, po zdravju, po edinem kapitalu, ki nam je še ostal. Ne bom govoril o opustitvi nepotrebnih zabav (plesov itd.), ker takih stvari nam razmere že itak ne dopuščajo; toda govorimo o činiteljih, ki jih dosežemo lahko sami, t. j. da se vzgajamo zdravstveno s čitanjem zdravstvenih knjig (n. pr. «Zdravje in bolezen v domači hiši», ki jo je izdala «Goriška matica» letos), in drugič to, da se po njih vsaj deloma ravnamo. Imeli smo že predavanja o jetiki, ki so jih priredili Rdeči križ in Zveza prosv. društev s pomočjo filma; a kakšen je bil uspeh? Ničev! Opomine smo sprejeli vase le za trenutek in ko smo odšli od predavanj, so ti izpuhteli iz nas. Povdarjam, da je absolutno potrebno, da se vsaj deloma ravnamo po teh evangeljih!

Znanost in umetnost

Narava in kultura starih Slovanov

(XIV. poglavje kulturnega oddelka slovanskih Starožitnosti). Napisal prof. Lubor Niederle, ordinarij na češki Karlovi univerzi v Pragi za zgodovino in arheologijo. S pisateljevim dovoljenjem iz češčine preložil dr. Joahin Ražem. Izdala in založila knjigarna in papirnica Stoka v Trstu, via Milano št. 37. Stane lire 3.— oziroma v Jugoslaviji dinarjev 10.—.

Ta knjižica je ravnokar izšla in je na prodaj v omenjeni Stokovi knjigarni po 3 lire izvod. Kdor želi dobiti knjižico po pošti, naj blagovoli poslati poleg omenjene cene še 50 stotink za poštnino.

Profesor Niederle nam je že znan po delu «Slovanski svet», ki je izšel v slovenskem prevodu že pred vojno. Pisatelj ima kakor zgodovinar svetovni sloves. Posebno pa je povzdignilo njegov ugled njegovo življenjsko delo: Slovanske starožitnosti, obstoječe iz dveh oddelkov, prvega, ki obsega zgodovino Slovanov od prvih historičnih početkov do polnega njihovega vstopa v zgodovino, ter drugega, ki obsega kulturno življenje Slovanov na koncu poganske dobe. Ta poslednji oddelek je izšel pod posebnim naslovom, ki ga je nazval Življenje starih Slovanov.

Dočim je bil zgodovinski materijal že dobro obdelan od drugih zgodovinarjev, je v drugem oddelku moral pisatelj večkrat še le zbirati materijal. Njegova je zasluga, da je podal kakor prvi sistematični pregled življenja in kulture naših prednikov. Pisatelj pravi v uvodu, da se je lotil tega dolgoletnega pisanja po 20 letni pripravi in pisal je okrog 20 let, radi česar je to njegovo delo res življensko delo.

Prevedeno poglavje je poslednje tega velikega dela, ki je bilo zaključeno lansko leto. Toda ta odlomek celega dela tvori zaokroženo celoto in obsega pravzaprav zaključke velikega znanstvenega razpravljanja v prejšnjih poglavjih in je pisano zelo poljudno, da ga lahko razume tudi neuk človek.

Knjižico toplo priporočamo vsem, ki se zanimajo za našo preteklost. Zanimati pa se zanjo moramo vsi.

«Spomini» drja. Jos. Serneca so izšli v založbi Tiskovne zadruge s pisateljevo sliko in z uvodom Ivana Prijatelja za ceno 36 Din.

Spominska literatura je zgodovina. Njena vrednost je odvisna od vrednosti po pisatelju storjenega dela, od njegovega življenja v krogih, kjer se je sukal.

Mi Slovenci ravno te literature najbolj pogrešamo. Razen morda Vošnjaka, Šukljeta in Serneca ter še dr. Pivka nimamo skoraj knjige v tem smislu. Zato pa moramo biti g. dr. Sernecu le hvaležni, da nam je v svoji knjigi ohranil skoraj vso zgodovino dela spodnje-štajerskih Slovencev in njih bojev v polpretekli dobi.

Zadnje dni svojega življenja je dr. Sernec pisal Spomine. Pet dni pred svojo smrtjo jih je zaključil. In pozna se jim, da se je pisatelj bal, da jih ne bo mogel zaključiti, in je zato hitel in ni pazil na red. Vendar so pisani topio kot da jih je pisal človek, ki so mu nad vse ljubi in nežni.

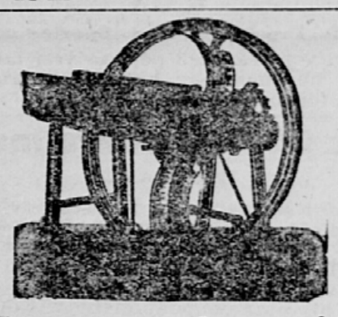

Slamoreznice znamke «Mayfart» z verigami raznih velikosti in razni kmetijski stroji. (1251)

TRŽAŠKA KMETIJSKA DRUŽBA V TRSTU,

Ulica Torrebianca 19, in Raffineria 7.

Predno prodate

KRONE, GOLDINARJE ZLATO in SREBRO

obiščite zlatarno

STERMIN v TRSTU, Via Nazionale št. 43

kjer dobite najvišje cene. — Kupujem listke mestne zastavljalnice. 1284

S TEM

okusnim čokoladnim bonbonom sem odpravil gliste. Mama mi je rekla, da mi ne bo dala drugega zdravila, kadar bom imel gliste, kakor ČOKOLADNI BONBON ARRIBA PROTI GLISTAM.

ČOKOLADNI BONBON ARRIBA PROTI GLISTAM je edino sredstvo, ki ozdravi takoj in popolnoma.

V zelenih zavitkih po L. 1.— Prodaja se v vseh lekarnah.

ARRIBA

ČOKOLADNI BONBON PROTI GLISTAM

Kemično-lekarniški zavod „Alla Madonna della Salute" - Cav. Raff. Godina - Trieste, S. Giacomo.

Glavni zastopnik in založnik za Italijo in kolonije: Adolfo Cechet - Trieste, Via S. Nicolò 11

NA MORJU, V HRIBIH IN NA LETOVIŠČU IMEJTE VEDNO NA RAZPOLAGO „ARRIBO" ZA ZDRAVJE VAŠIH OTROK.

SLOVENCI!

Ne pozabite, da ima tvrdka

„Old England"

Trst, Corso V. E. III, 26

nasproti zastavljalnici

Izgotovlj. obleke površnike 1250

tu-in inozemsko blago

Lastna krojačnica I. reda

Podružnica v IDRIJI Via Castello 68 (hiša Lopajne)

Govori se slovensko

Laurent Puccetti (Villa Maria) Bilje - Gorica (prej v Parizu 39 Rue Pascal)

GLUHOST

Brez operacije in bolečin zamorejo GLUŠCI, ki so poskušali vsa brezuspešna sredstva, zopet pridobiti sluh, po učinkovitem načinu: ušesna proteza, ki je uspeh dolgoletnih in trudapolnih znanstvenih raziskovanj proti gluhosti, šibkemu sluhu in brenčanju.

Interesenti se lahko zaupno obrnejo na znamenitega pariškega specialista za ušesno protezo, Laurenta Puccetti, ki bo s praktičnimi poizkusi pokazal ta novi način.

Brezplačne konzultacije od 9 do 17 v:

Udine, pondeljek 27 in četrtek 30. decembra, Hotel Nazionale

Gorica, torek 28. in sredo 29. decembra, via Garibaldi št. 10. 1342

Zobozdravnik

Dr. Sardoč D.

ordinira v TRSTU

Via M. R. Imbriani št. 16, III. (prej Via S. Giovanni)

od 9-12 in od 3-7 888

Mehko baržunasto kožo dobite z rabo novega neprekosljivega mila

BANFI

znamka Zlati petelin

Poskusite ga, ker je najfinejše na svetu. Skrob, boraks Banfi je najboljše za likanje perila. 1277

E. PECENCO

TRST, Via Muda vecchia 3

za magistratom

Stroji za šivanje, vezenje in pletenje, za dom in vsako obrtnijo. - Potrebščine - Napeljave z motor. pogonom. Popravila — Brezplačen pouk v vezenju

FERRO CHINA PIGATTI

Okrepčevalno sredstvo, predpisano od zdravniških avtoritet proti MALOKRVNOSTI, BLEDICI in za OKREVANJE (1304)

LEKARNA ZANETTI - TRST - Via Mazzini

Slovenski trgovci!

Za vsako potrebo na papirju Vam ustreže najsolidnejše in z najnižjimi cenami tvrdka

G. M. Nagode

ki razpolaga z veliko 1308

zalogo papirja in vrečic

Izvoz na debelo.

Trst, Via P. L. Palestrina št. 1